

dominii, dictum bellum sic inchoatum pro aliqua urgente necessitate diferatur.

Item, non poterunt præfati christianissimus rex et illustrissimus dux et dominium Venetiarum facere aut inire pacem vel treguas cum prædicto domino Ludovico, aut alio seu aliis contra quos moverint bellum, communi consensu, nisi hoc fiat etiam communi eorum consensu accedente. Nec poterunt præfati christianissimus rex et excelsus Venetorum dominus cum aliquo principe aut comunitate facere pacem, inducias, aut treguas seu alium tractatum, sine expressa et specifica denominatione alterius tanquam amici et confederati.

210 *Item*, si contingeret regem romanorum movere bellum seu inferre arma præfato christianissimo regi aut subditis suis, propter quod ipse christianissimus non posset ita prompte dare operam, seu intendere ad recuperationem dicti ducatus Mediolani, præfatum Venetum dominium, quam primum fuerit ad hoc a maiestati regia requisitum, tenebitur facere et rumpere guerram præfato domino Ludovico, suis sumptibus et expensis, cum numero armatorum et peditum superius designato, tandiu quamdiu præfatum rex romanorum inferret bellum præfato christianissimo. Qui quidem christianissimus etiam tenebitur eodem tempore movere guerram præfato domino Ludovico, cum tali numero gentium quod commodè poterit, consideratis negotiis quibus tunc sua celsitudo implicabitur, ita tamen quod dictus numerus sit sufficiens ad faciendam guerram dicto domino Ludovico. Et similiter, si contingeret prædictum regem romanorum, post publicationem huius fœderis inferre bellum præfato illustrissimo Venetorum dominio aut subditis illius, hoc in casu dictus christianissimus rex dabit effectualiter præfato dominio omne bonum et legalem auxilium contra ipsum regem romanorum, prout melius et expedientius erit.

Item, ob considerationem sumptuum et expensarum quas præfatum excelsus Venetorum dominium faciet et sustinebit pro auxilio præstando ipsi christianissimo regi ad prædictam acquisitionem seu recuperationem faciendam, prout ante scriptum est, et etiam pro securitate status dicti dominii Veneti, ipse rex christianissimus contentus est, quod civitas Cremonæ una cum territorio cremonensi et civitatibus, terris, villis, arcibus, locis et castellis omnibus, cum fluminibus, aquis, territoriis et pertinentiis suis quæ pertinent statui et dominio mediolanensi, quæ sunt ultra flumen Aduæ versus Cremam et Brixiam, simulque omnis ora fluvialis cum ripis ipsius fluminis usque ad aquam exclusive, quod flumen et tota aqua

illius integre remanebit ipsi christianissimo regi, sint præfati dominii Veneti, prædicta acquisitione dicti ducatus et aliorum dominiorum superdictorum facta, et remaneant in perpetuo, pleno jure, præfato dominio Veneto, illaque semper et libere tanquam sua detineat et possideat, excepto loco et castro Lechi, quod remaneat et remanebit antedicto christianissimo regi et suis successoribus ducibus Mediolani.

Et promiserunt prædictæ partes: videlicet ipse christianissimus rex personaliter et præfati magnifici dominii oratores nomine præfati dominii et virtute mandati ob eodem dominio eis directi, super 210 *
santa Dei evangelia et sub censuris et interdictis apostolicis, bene, legaliter et integre custodire facere et observare, unaquaque partium respective quoad eam attinet, omnia et singula in præcedentibus articulis et capitulis comprehensa, secundum formam et tenorem illorum.

A dì 16 marzo. In collegio: non fu il principe. 211
Veneno li patroni di Barbaria sier Hironimo Capello q. sier Carlo, sier Zuam di Garzoni de sier Marco et sier Giacomo Moro de sier Antonio, exponendo come si habino indusiato tanto, et non esser possibile possino andar a tempo de muda; per tanto richiedevano a la Signoria fusse perlonga la muda. Et la Signoria comesse a nui savii ai ordeni li aldissemo, et cussi fono alditì, et pur ne parse di far alcuna cosa.

Da Pisa di proveditori, di 8. Come hessendo a Luca do per nome dil ducha di Milan desviavano stratioti, prometendo ducati 6 al mexe per uno, che la Signoria li deva *solum* ducati 3, per la qual cosa era scampato uno Costantin Dergori capo di 9 cavalli, fo con la madona di Forli, et un Botazin da Coron. Et che per nome di ditto ducha era sta dimandato a' luchi alozamento per tre zorni a le zente, non l'hanno voluto dar per non far dispiacer a la Signoria nostra, et alozati in li borge. Et quel Costantin preditto havia scritto una lettera a essi proveditori: dicendo quasi de voler tornar per esserli seguito li altri stratioti, e non haver abuto quello credeva haver. Et è da saper li stratioti di Pisa sono facti richi, et Sebastian da Pozo luchese disse ozi questi stratioti sono alochi, haveano remesso de qui molti danari. *Item*, ditti proveditori scriveno, quel zorno, a dì 8, esser morto misier Zuam da la Riva cavalier citadin da Verona condutier nostro di 100 cavali, era a Pisa, sichè la sua compagnia, quella dil Martinengo, quella di misier Zuam Diedo et di Jacopo Sovergnam erano senza capi. *Item*, hanno avisi de Lu-